

Tebliğ

Maliye Bakanlığından :

Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ (Seri No: 60)

Bilindiđi üzere, 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanunda,¹ 1.1.2005 tarihinden itibaren "Yeni Türk Lirası (YTL)" ve "Yeni Kuruş (YKr) un kullanımına başlanacağı, 1.1.2005 - 31.12.2005 tarihleri arasında ise her iki paranın (YTL ve TL) birlikte tedavül edeceği belirtilmektedir.

Anılan uygulamayla ilgili olarak 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna² göre kullanılan ödeme kaydedici cihazlar hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- Ödeme Kaydedici Cihazların (YTL) ve (YKr) ye Göre İşlem Yapacak Şekilde Düzenlenmesi:

a) Ödeme kaydedici cihaz üretici veya ithalatçıları, Bakanlığımıza müracaat ederek gerekli izni aldıktan sonra, daha önce onaylananlar da dahil olmak üzere tüm ödeme kaydedici cihazlarını (YTL) ve (YKr) ye göre işlem yapacak tarzda düzenleyeceklerdir.

b) Düzenleme işlemleri en geç 31.3.2005 tarihine kadar tamamlanmış olacaktır.

c) Düzenlemeler, yetkili servisler aracılığıyla cihazların dışarıdan tuşlarına basılarak programlama, mühürü sökülerek parça ya da program ilavesi yapma veya mali hafızayı değiştirme vb. şekillerde gerçekleştirilecektir.

d) Söz konusu düzenlemede (TL) bilgileri; son Z raporunun tarihi ve numarası ile toplam hasılat ve katma değer vergisi tahsilatı itibariyle X, Z ve mali hafıza raporlarının altında belirli bir ayrıçla gösterilecek, (YTL) bilgileri bu tutarlara dahil edilmeyecektir. Cihaz düzenlendikten sonra (YTL) bilgileri kendi arasında toplanarak ilerleyecektir. Diğer bir ifade ile ödeme kaydedici cihaz mali hafızasında (TL) ve (YTL) bilgileri birbiriyle toplanmadan ayrı toplamlar itibariyle görülecektir.

¹ 31.01.2004 tarih ve 25363 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

² 15.12.1984 tarih ve 18606 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

e) Yetkili servisler tarafından gerçekleştirilecek düzenlemeler, müdahale tarihi de belirtilmek suretiyle cihaz ruhsatnamesine işlenecektir. Yetkili servisler ayrıca mali hafıza tespitleri ile ilgili olarak (mali hafıza değişsin veya değişmesin) 9 Seri No.lu Genel Tebliğ³ ekinde yer alan bilgi formunu düzenleyerek 15 gün içinde mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine göndereceklerdir.

f) Ödeme kaydedici cihazların 2004 yılı içerisinde, 1.1.2005 tarihinden itibaren ikinci bir teknik müdahaleye gerek kalmaksızın (YTL) ye göre işlem yapacak tarzda düzenlenmesi de mümkün bulunmaktadır. Bu şekilde düzenlenen cihazlar 31.12.2004 tarihine kadar (TL) ye göre, 1.1.2005 tarihinden itibaren ise (YTL) ye göre fiş verecek şekilde kullanılacaktır. Cihazları yukarıda belirtildiği gibi düzenlenen mükellefler, 1.1.2005 tarihinden itibaren satışlarında müşteriler ödemeyi hangi parayla (TL, YTL, YKr) yaparlarsa yapsınlar, kayıt ve belge verme işlemlerini (YTL ve YKr) ye göre gerçekleştireceklerdir.

g) Uygulamanın başladığı ayda, ödeme kaydedici cihaz hafızasında (TL) bilgilerinin de olması halinde, o aya ait katma değer vergisi beyannamelerine eklenecek mali hafıza raporlarında, (TL) ve (YTL) bilgileri ayrı ayrı gösterilecektir. Takip eden aylara ilişkin mali hafıza raporlarında ise eskiden olduğu gibi aylık ve genel toplamlar yer alacaktır.

h) Mükellefler, düzenlenme işlemi gerçekleşinceye kadar yapacakları satışları ile ilgili olarak, ödeme hangi parayla yapılırsa yapılsın cihazlarına (TL) kaydı yapacaklar ve dolayısıyla ödeme kaydedici cihaz fişi üzerinde de (TL) yer alacaktır. Anılan mükelleflerin söz konusu faaliyetlerinde (YTL) üzerinden 213 sayılı Vergi Usul Kanununa⁴ göre fatura veya perakende satış vesikalarını kullanmaları da mümkündür.

2- 1.1.2005 Tarihinden Sonra Satılacak Cihazlar:

Daha önce Bakanlığımızca onaylananlar da dahil olmak üzere 1.1.2005 tarihinden (bu tarih dahil) sonra satılacak bütün ödeme kaydedici cihazlar, (YTL) ve (YKr) ye göre işlem yapacak özellikte olacak ve bu özelliği taşımayan cihazların satışı yapılamayacaktır.

3- Düzenlenemeyen Cihazların Durumu:

Teknik veya sair nedenlerle cihazları düzenlenemeyen mükellefler, en geç 31.3.2005 tarihine kadar eski cihazlarının yerine (YTL) ye göre işlem yapabilecek özelliklere sahip ödeme kaydedici cihazları alıp kullanacaklardır.

³ 11.03.1987 tarih ve 19397 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 10.01.1961 tarih ve 10703 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Anılan mükellefler, yeni cihaz aldıktan sonra düzenlenemeyen eski cihazlarını 30.6.2005 tarihine kadar bu tebliğin 4. bölümünde açıklanan esaslar çerçevesinde hurdaya ayıracaklardır.

4- Hurdaya Ayrılan Cihazlar:

İş bırakma, yeni bir cihaz alma veya herhangi bir nedenle eski cihazlarını hurdaya ayırmak isteyen mükellefler, aşağıda açıklandığı şekilde işlem yapacaklardır. İş bırakma nedeniyle yapılacak hurdaya ayırma işlemleri, iş bırakma tarihinden itibaren 30 gün içerisinde gerçekleştirilecektir.

a) Mükellefler, Bakanlığımızdan onay alan üretici veya ithalatçı kuruluşların yetkili servislerine başvuruda bulunarak cihazlarının hafızalarında kayıtlı bilgileri tespit ettireceklerdir. Yetkili servise cihazın kullanılmaya başlandığı tarihten son güne kadar (son gün dahil) mali hafıza raporu alınacak ve söz konusu rapor servis tarafından düzenlenecek bir tutanağa (Ek: 1) iliştilererek mükellefe verilecektir. Şu kadar ki (yalnızca hurdaya ayrılacak ödeme kaydedici cihazlara mahsus olmak üzere) söz konusu işlemlerin mutlaka ilgili üretici veya ithalatçı kuruluşun servisinde yapılması şart olmayıp, Bakanlığımızca yetki verilmiş olması şartıyla herhangi bir ödeme kaydedici cihaz servisi tarafından yapılması da mümkün bulunmaktadır.

b) Yetkili servis gerekli işlemleri yaptıktan sonra cihazın mali hafızasını söküp, saklanmak üzere mükellefe verecek ve cihazı çalışamaz hale getirecektir. Mali hafızalar (1 Seri No.lu Genel Tebliğ⁵ gereği) cihaz şasisine şasi tahrip edilmedikçe çıkartılamayacak tarzda monte edilmiş olduğundan, söz konusu sökme işlemi hafıza kutusunu yerinden kesmek suretiyle de gerçekleştirilebilecektir.

c) Mükellefler, servis tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde; servis tutanağı, mali hafıza raporu ve ödeme kaydedici cihaz levhası ile birlikte vergi dairesine başvurarak cihazlarının kaydını sildireceklerdir.

d) Başvuruda bulunulan vergi dairesi, gerekli kontrolleri yaptıktan sonra cihazın levhasını iptal edip kaydını silecek ve servis tutanağı ile mali hafıza raporunu mükellefin dosyasına koyacaktır. Mali hafıza ise saklanmak üzere mükellefte kalacaktır.

e) Hurdaya ayrılan cihazların mali hafıza dışında kalan bölümlerinin (yazıcı, kasa vb.) hurda olarak servise bırakılması veya satılması mümkündür. Bu şekilde servise bırakılan veya satılan hurda cihazların servislerce tamir edilerek veya yeni hafıza takılarak bir başkasına satılması ve tekrar kullanılması kesinlikle mümkün değildir.

5- Geçici Olarak Kullanım Dışı Bırakılan Cihazlar:

⁵ 09.02.1985 tarih ve 18661 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

İş i bırakma veya sair nedenlerle cihazlarını ileride tekrar kullanmak veya satmak gibi amaçlarla geçici olarak kullanım dışı bırakan mükellefler, aşağıda açıklandığı şekilde işlem yapacaklardır. İş i bırakma nedeniyle yapılacak geçici kullanım dışı bırakma iş lemleri, iş i bırakma tarihinden itibaren 30 gün içerisinde gerçekleştirilecektir.

a) Mükellefler, yetkili servise başvuruda bulunularak cihaz hafızasında kayıtlı bilgileri tespit ettireceklerdir. Yetkili servis, cihazın kullanıldığı döneme ilişkin mali hafıza raporunu alacak ve (EK:1) tutanağı düzenleyecektir. Söz konusu mali hafıza raporu tutanağa eklenerek mükellefe verilecektir.

b) Yetkili servis gerekli tespitleri yapıp raporları aldıktan sonra cihazın çalışmasını sağlayan ve "mali hafıza-cihaz" bağlantısı içerisinde yer alan elektronik parçalardan birini (mali hafıza yazılım çipi vb.) söküp alıkoymak suretiyle cihazı çalışamaz hale getirecektir. Ş u kadar ki bu işlemde mali hafıza kutusu yerinden sökülüp çıkarılmayacak, kablo bağlantısı kesilmeyecektir. Ancak sökülecek parçanın, mükellef tarafından kolaylıkla temin edilip takılabilecek özellikte olmaması gerekmektedir. Bu işlemi müteakip cihazın muhafaza tertibatı servis tarafından mühürlenerek gayri faal bir şekilde mükellefe teslim edilecektir.

c) Mükellef, servis tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde; servis tutanağı, mali hafıza raporu ve ödeme kaydedici cihaz levhası ile birlikte vergi dairesine müracaat ederek cihazlarının kaydını sildirecektir.

d) Geçici olarak kullanım dışı bırakılan cihazın tekrar kullanılmak istenmesi halinde mükellef tarafından yetkili servise başvuruda bulunulacaktır. Servis gerekli elektronik parçayı takıp cihazı çalışır hale getirecek ve tekrar mühürleyecektir. Bu işlemi takiben servis tarafından mali hafıza raporu alınıp (EK:1) tutanak düzenlenerek mükellefe verilecektir.

e) Mükellef, tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren 15 gün içerisinde; tutanak, mali hafıza raporu ve ruhsat fotokopisi ile birlikte vergi dairesine müracaatla cihazını kaydettirip ödeme kaydedici cihaza ait levhayı almak suretiyle cihazı kullanmaya başlayacaktır.

6- Kullanılmış Cihazların Satışı:

a) Kullandıkları cihazları satmak veya devretmek isteyen mükellefler yetkili servise başvuruda bulunarak cihaz hafızasında kayıtlı bilgileri tespit ettireceklerdir. Yetkili servis, cihazın kullanıldığı döneme ilişkin mali hafıza raporunu alacak ve servisin, satıcının ve alıcının imzalarını taşıyan (EK:2) tutanak düzenlenecektir. Düzenlenen mali hafıza raporu ve tutanağın birer örneği mükelleflere (alıcıya yalnızca tutanak) verilecek, diğer örneği ise serviste kalacaktır.

b) Servis, cihaz bünyesindeki eski mali hafızayı söküp, bunun yerine cihazla aynı numaraya sahip yeni bir mali hafıza takacaktır. Sökülen hafıza ünitesi saklanmak üzere ilgili mükellefe verilecektir. Yeni mali hafıza takılmadan (halk arasındaki adıyla sıfırlama yapılmadan) cihaz satılmayacaktır.

c) Bu işlemi müteakip satıcı, 50 Seri No.lu Genel Tebliğin⁶ (A/1) bölümünde açıklandığı şekilde alıcıdan vergi dairesi izin yazısını almak ve bunu düzenleyeceği faturaya kaydetmek suretiyle satış işlemi gerçekleştirecektir.

d) Satıcı; cihazı, fatura, ruhsatname ve kullanma klavuzu ile birlikte alıcıya teslim edecektir. Satıcı, satış tarihinden itibaren 15 gün içerisinde; mali hafıza raporu, servis tutanağı ve ödeme kaydedici cihaz levhası ile birlikte bağlı olduğu vergi dairesine müracaat ederek cihazın kaydını sildirecektir.

e) Alıcı, fatura tarihinden itibaren 15 gün içerisinde; fatura, ruhsat fotokopisi, mali hafıza raporu ve servis tutanağı ile birlikte bağlı olduğu vergi dairesine müracaat ederek cihazının kaydını yaptıracak ve ödeme kaydedici cihazlara ait levhayı alacaktır.

7- Yürürlükten kaldırılan hükümler:

3100 sayılı Kanun uygulaması ile ilgili olarak daha önce yayımlanmış genel tebliğlerde yer alan (kullanılmış cihazlara ilişkin vergi dairesi tespiti, torbalama işlemleri vb.) yukarıda belirtilen açıklamalara aykırı olan hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

8- Ceza :

Yukarıda belirlenip açıklanan usul ve esaslara uymayanlar hakkında işledikleri fiile göre, 3100 sayılı Kanun ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerinde yazılı cezalar uygulanacaktır.

Tebliğ olunur.

⁶ 26.01.1995 tarih ve 22183 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.